

SABADELL FEDERAL

Setmanari porta-veu del Partit Federal

Redacció i Administració: Jardí, 7 i 9

Els originals no's tornen.

Dels articles ne son responsables els seus respectius autors.

SUBSCRIPCIÓ MENSUAL . . . 50 CÉNTS.

NOMBRE SOLT . . . 10 »

La guerra per la cultura

En un sopar que va fer-se a Berlin amb l'assistència de l'embaixador dels Estats Units, acusava Harnack a l'Anglaterra d'haver fet traïció a la cultura.

Segons aquest punt de vista ben interessant, aquesta d'avui no és una guerra de les nacions sino una lluita entre la cultura germànica i la barbarie russa. Els pobres esclaus s'haurien abrahonat contra els germans, menaçant amb la destrucció d'una riquesa esperitual i de depositaris d'aquest tresor, que ja s'haurien preparat veient venir l'allau terrible, no defensaven una cosa exclusivament propria sino que obraven en nom de l'Humanitat.

Així vol suposar-se que la guerra d'avui es mou amb el mateix seny que les guerres de l'Edat Antiga: se tractaria de la lluita contra els barbres, com en els temps de Grecia i de Roma. Això no és cert. Tant Grecia com Roma peleïaren contra pobles d'una cultura tant o més antiga que la seva: l'Egipte, la Siria i la Caldea foren d'una cultura més antiga que la dels seus vencedors. Però Grecia i Roma no defensaren en aquest sentit la causa de l'Humanitat contra els nòmides, els germans i els scites.

Per l'honor de l'Europa s'ha de dir que cap poble té dret a sostenir que lluita per la cultura humana quan fa la guerra a un europeu. Tots els pobles d'aquest continent representen un valor esperitual adquirit, una tradició, un tresor sagrat. Per a entrar en guerra a sang i foc en el territori dels altres, seria precis estar en possessió d'una super

cultura. Mes, Alemanya no té cap dret a parlar d'això.

Es més: la cultura no pod ésser el criteri únic per a decidir la superioritat d'un poble. Hi ha valors humans que sinó son més nobles ho son tant com aquest de la cultura. Parlant amb el doctor Turró em deia: Entre el culte Neró i l'inculte cristià de Sant Pau, l'història ha demostrat que'l cristià tenia raó.

Els pobles d'Europa no poden batallar justament en el dia d'avui mes que per la Llibertat: això és lo que es vol dir quan se parla de la guerra de les nacions. Les nacions son els únics orgues de l'Humanitat; no més una anfictronia de les nacions lliures pot consagrar una pau digna i progressiva a Europa.

La guerra en nom de la cultura portaria l'invasió i absorció dels pobles de cultura accidentalment inferior. I aquesta desvalorització dels pobles seria una injustícia. Si algú vol parlar així, que no es queixi de que a l'any 1898 Europa no ajudés a Espanya, perque al contrari, hauria de sentir que no 'ns hagués esclafat posant-se al costat dels Estats Units.

La guerra per la cultura será la senyal de la decadencia d'Europa. El concepte, el llibre, la classificació tornarien a triomfar de l'home. I aquest humanitarisme que els pobles llatins van imposar amb la Renaixença será altra volta suplantat per l'escolástica mig-eval que posava la realitat de les idees per damunt de la realitat de l'existencia humana.

PERE COROMINAS.

hallarse perfectamente consciente de todo cuanto le rodea. Si alguien espera la redención dentro de un estado ignorante, es que es un iluso. La tormenta fatal del dolor vive ufana de nuestra propia indiferencia.

Es preciso crear todo aquello que sea basado en nuestras convicciones progresivas y es en la escuela en la que tenemos de tener un singular empeño para que sea una institución albergue y madre de nuestras ansias y de nuestros amores.

¿Cómo y de qué manera se logra? Con el esfuerzo colectivo de los hombres, dejando aparte rencillas y miras estrechas que perjudican grandemente a todos. Basta sondear ligeramente a la imaginación para descubrir al instante la escuela ideal y luminosa en la que deben aprender los niños buscando en las ciencias positivas el trabajo cultural adecuado.

¿Cómo y por qué motivo a los niños no se les enseña por medio de la linterna de proyecciones las bellezas que contienen las obras maestras de arquitectura, pintura y escultura, añadiendo a estas proyecciones conferencias lacónicas de fácil comprensión?

Los múltiples estilos del arte han sido la encarnación de los grados de civilización de la época que los creó.

¿Por qué todavía deben los niños ignorar la grandeza magestuosa del arte egipcio; el genio inmortal de los grandes escultores de la primitiva Grecia; los estilos arquitectónicos romano, bizantino, árabe, barroco y renacimiento? ¿Por qué motivo deben ignorar por indefinido tiempo los nombres magos y sus sublimes producciones de los Miguel Angel, de Fidias, Rodin, Leonardo da Vinci, de Pablo Veronese, de Van Dick, Rubens, Velázquez, Goya, Paul Laurens, Greco, Millet, Meissonnier, Lembak, Puvis de Chavannes, y mil otros genios que por medio de su talento de colosos del arte, han dignificado y embellecido a la Humanidad?

¿Si los hombres por medio de sus conocimientos científicos han descubierto un sin fin de maravillas, porque las debe ignorar el niño dejando de llevarlas a la escuela? La escuela tiene de ser un vasto museo, un archivo de todas las invenciones para interesar y servir de estudio a los que la frecuentan.

¿Por qué a los niños que van a la escuela, en los momentos que se les concede un rato de ocio, carecen de una fonola musical para que ejecute las más bellas composiciones, un día tras día, de los maestros más reputados

LA ESCUELA

Una tristeza infinita abate el alma ante el espectáculo que ofrece el estado en que se hallan las escuelas donde los hijos de los liberales de Sabadell deben educarse. Nuestra ciudad, pasando en número de treinta mil habitantes, no tiene ninguna escuela laica que esté en excelentes condiciones para resultar el verdadero templo de la enseñanza moderna.

Una ola de ceniza y de muerte ha sepultado el afán práctico, noble y elevado de que en nuestra ciudad exista una escuela en la que el niño alumno pueda aprender con deleite los conocimientos que le son necesarios para robustecer su inteligencia embrionaria.

¡Pobres niños!... ¡Una inconsciencia fata-

lísima e ignorante de vuestros padres os hace víctimas sin que vosotros seáis los responsables de su espíritu adormecido!

¿Es el dolor el que les ha cegado la visión justa para ver las cosas grandes que podrían acariciarlos y disfrutarlas en el transcurso de vuestra existencia? ¡Es cosa verdaderamente terrible el estar ciego teniendo los ojos aptos y a propósito para ver!

Basta que la luz se haga y penetre magistosa en el cerebro, para agradecer al instante la fuerza divina del saber, cuya misión es la de desarrollar al espíritu y la inteligencia, elevándolos hacia las altas esferas del ideal redentor.

Al hombre, para redimirse, le es preciso

en música? Los Chopin, Mozart, Beethoven, Meyerbeer, Strauss, Saint-Saëns, Wagner, Mendelssohn, Bach, Franz Listz, Albéniz, deberían figurar en el programa de las audiciones para educar el gusto y el oído de los niños hacia una concepción elevada del arte.

El dilema debe imponerse; una escuela debe consistir que sea amena. La intervención del arte en el método educativo puede ser sumamente eficaz para suavizar la aspereza que engendra el tener que aprender gramática, geometría, contabilidad, etcétera, etc.

¡Ah, si la escuela fuese en la actualidad lo que forzosamente tendría que ser! El gusto estético del pueblo tendría por norma otros más elevados refinamientos y no serían posibles ciertas exhibiciones ridículas de gentes que con el pretexto de llamarse artistas atentan con descaro brutal al arte verdadero. En un pueblo inculto con facilidad triunfa el chiste malo y grosero. En el teatro como en los cines no serían posibles algunas exhibiciones faltas de sentido común y es una vergüenza que el público en vez de protestar las celebre, como si al ingenio y al talento no les fuese permitido la creación de algo más digno y más sublime.

Este estado de banalidad y atrofia grotesca no es posible que perdure por más tiempo. La escuela debe modificar el ambiente, renovándolo por medio de ondas de fulgor y de vida nueva.

Es verdaderamente inconcebible que actualmente se acepte resignado la creencia que un profesor es como una especie de panacea. Es preciso que alguien le ayude en su meritisima labor, propia exclusivamente de un apóstol resignado. Obreros manuales e inteligentes no faltan. Estos hombres podrían dar conferencias a los niños, departiendo con ellos amistosamente, enseñándoles parte de los conocimientos que en la práctica han aprendido con tanta perfección.

Una vez o dos a la semana, los niños podrían visitar talleres de industrias varias. La observación de las energías desplegadas en una fábrica se prestan a infinitos comentarios. La primera sorpresa y la admiración más ferviente la causa el ver funcionar una máquina, la cual es hija del cálculo y de la ingeniosidad, llevada algunas veces hasta los límites del prodigio y de la sabiduría. La segunda interrogación que se hace el espíritu, es la de pensar si el obrero que la cuida se le retribuye debidamente el jornal por su colosal esfuerzo. Tercera observación (para no añadir otras), es la duda si aquel obrero actualmente apto para el trabajo, tendrá en la vejez una recompensa razonable y equitativa por haber sido útil a la Humanidad...

La escuela que no enseñe a elevar a los hombres, es infecunda. Toda enseñanza que haga al hombre consciente de sus derechos y de sus deberes y su alma haya recibido el Jordán de una intelectualidad, como una aurora que hiciese luz en las grandes revelaciones del pensamiento, es de creer que sería la mejor y la más eficaz.

El trabajo que hay que hacer es enorme.

Es preciso retribuir ante todo y de una forma espléndida al profesorado.

Dentro de nuestra organización social existen inmensas grietas de muerte y de desidia. Falta sanear la vivienda inmunda; hay que destruir los ídolos si no se quiere ser su esclavo; hay que combatir el fanatismo del dogma para abrir paso a la razón.

El espíritu de la verdadera humanidad debe gobernar al mundo. La vida debe ser una gloria triunfal que marche sobre la noche. Debe de acabar que el mundo se ilumine con una aurora de fiebre y de dolor. Todo lo caduco debe morir... Todo debe nacer. Seamos los artistas de ese renacimiento. Hay que levantar el magnífico edificio dándole la pureza y el esplendor del sol. Es preciso actuar noblemente y con una acción fecunda. La meditación es la pereza del espíritu.

¡Hombres liberales, seres de buena voluntad! la escuela laica está en peligro de muerte. Por ineptitud se le ha dado una puñalada para morir más pronto. Desde tiempo inmemorial rancias miserias de los hombres que tenían el deber de apoyarla la pusieron en la agonía. Si queréis que vuestros hijos se eduquen conforme a la evolución progresiva que ha hecho vuestro espíritu, dáos prisa en organizarla de nuevo. El mejor patrimonio que se puede dar a un niño, es ofrecerle una sólida instrucción despojada totalmente de todas aquellas creencias atávicas y milagrosas que a la fuerza convertirían en esclavo incapaz de protestar del sofisma y del grillete que llevamos todos al nacer en esta cárcel miserable, que tiene por extensión al mundo entero.

La responsabilidad que engendraría una tal indiferencia sería de resultados terribles. Nuestros hijos, en el lúgubre vivir, podrían hacernos responsables de tamaña vileza. Si se les ha dado la existencia, es deber imperioso de educarlos en un ambiente de Amor, de Justicia y de Cultura.

JUAN VILATOBÁ.

LA CATEDRAL

(De Edmon Rostand)

*No han fet sino tornar-la més gran i bella;
no s'atterra pas la Obra que mutila un malvat.
Pregunteu a Rodin i a Fidias ultratjat
si devant sos fragments no's diu encar: "Es Ella!"*

*La Fortalesa mor quan se la desgavella,
però el Temple romput viu més noble, i aviat
els ulls, al recordar-se del sostre amb pietat,
amen més veure el cel dins la pètra clivella.*

*Remerciem—bo i pensant en que'ns mancava enca-
tenir tal com els grecs dalt la muntanya clara [ra
el Simbol de lo Bell consagrat per l'afront!—*

*Remerciem als qui daren al canó puntería,
puig que de llur destresa alemanya, en neixia
per ells una Vergonya, per nos un Parthenon.*

(Traducció del francès)

Cròniques barcelonines

Els nous adversaris

Hi ha hagut algun revolt entre els elements i organismes polítics catalans a l'enterrar-se de les noves orientacions de la Unió Catalanista. Alguns se n'han dolgut, altres han trobat bé de que la Unió deixés la torre d'evori per a venir a lluitar a la plaça pública com els seus germans d'ideal.

La pura fe en el catalanisme, sense cap mena de virtualitat dintre l'òrbita de la nostra vida política i social, ha desaparegut per complet. D'un catalanisme insurgent, cridaner, ingénuu, titllat injustament de separatista, s'ha passat a un catalanisme quiet, esmortuït, amb una vida que respirava tan sols l'aire revifador de les dates històriques, quina gloria pasada reneixia a cada cop. Ha passat la època de les senyeres, dels segells, de les postals, d'aquella falç simbòlica i d'aquells cants que volien ésser un *Ça ira*. L'Ebre ens divideix topogràficament amb la terra espanyola, però ja no ens separa com ens separava deu anys enrera. I els «Segadors» i la «Marsellesa» han vingut a ésser un mateix cant amb diferenta tonada. Ha passat, en fi, el temps del romanticisme, propi de totes les joventuts, i avui el catalanisme clàssic, ja prou gran, ha sentit la necessitat d'ésser més pràctic, i a l'alçar els ulls cap endavant, s'ha trobat sol davant d'una muralla infranquejable i, a la altra part de la mateixa, hi passava vitalment tot lo que constitueix la nostra vida...

I la Unió Catalanista ha volgut franquejar aquest mur i ha volgut viure en aquesta vida que passava turbulenta i sorollosa, i per això ha deixat la seva torre d'evori i ha pres les seves noves orientacions.

Ben equivocats estan els que diuen que la Unió Catalanista perd el seu idealisme i el seu sentiment, i que sense això no podran anar a llur costat perquè les seves aigües cordials els rentin les seves culpes. Això no més significa un equivocat criteri en la seva actuació política, i els organismes que vulguin regir la cosa pública i que prenguin part en les seves lluites en nom d'un programa i d'una orientació, no poden deixar mai les seves energies, les seves forces i els seus entusiasmes, i ni que aquets siguin retornats, a faisó d'un elixir, per una altre col·lectivitat que podia tenir molts punts de contacte, però que's creu equivocada la seva actuació.

No va ésser per la patria que la Unió va ser creada? Doncs, ara la Unió en nom d'aquesta patria vol venir a lluitar per ella, vol pendre seient en la discussió dels seus destins, vol demanar la paraula en els debats que produeixin l'immens giravoltar de la seva vida i del seu treball. I és precisament ara quan el sentiment catalanista ha minvat tant, conseqüència lògica de les febrades patriòtiques, que n'ha vingut la inacció inevitable.

No és un far que s'apaga, no és un altar que desapareix, sinó que és un enemic, un adversari més, i això no és mai dolorós, sinó que té certa cosa agradable el veure un

germà més a lluitar i esperar ansiosos l'atac que ha de venir.

Ara la Unió, en mig d'aquesta depressió política que estem presenciant, ha plantat, com un nou Luter, les noves orientacions en la porta de totes les parroquies polítiques. Esperem-ne les seves realitzacions.

Parlem ara de les inevitables dissidències que això ha dut; deixem senyalada la arribada de les *burguesies* redemptores i senyalem també aquest cas ben especialíssim de les dissidències. Una d'aquestes es el Centre Català d'aquesta ciutat, i en la Assamblea que's llegí el famós Missatge, els seus representants no feren d'Ofelia despullant les fulles que podien variar la seva marxa política, sinó que amb tota consciència digueren: no! i proclamaren en alta veu la seva puresa catalanista i devia semblar que un nou Sant Jordi revivia en ells, com si anés a matar un altra invisible aranya.

No; ells no volen actuar com a cos polític, ells no volen ésser portadors dins els cenacles públics de la veu del seu organisme, per ells no existeix més que una cosa real, viva, palpable: Catalunya. Tot lo demás és buit. Això no obstant no els ha privat de fer eleccions, de tenir regidors i diputat provincial, en nom d'aquella actuació i sempre els seus vots —reconeixem-los-hi— tingueren un valor.

Un vent de ruralisme ha passat per aquell Centre enduent-se de les seves sales les oratories llibertadores que tantes voltes hi han ressonat i ofegant-se per aquest conservadurisme innat en els seus homes, tota idea d'anar més amunt. Un dia el nostre Alomar hi digué, sota la volta del seu estrade, aquestes paraules: «...al catalanisme li convé una reacció contra les influències foranes i pagesívoles, lo que jo en diria el *període de la plaça pública* substituïnt el *període de la llar*». Ells, doncs, malgrat l'aplaudiment que feren en aquestes paraules, han adoptat, una volta més, el període de la llar, on s'hi respira aquell catalanisme romàntic, platònic, en mig d'un ambient arcaic, regressiu i amb tots els atavismes d'un temps que ja ha passat.

Peró, amb tot, penseu amics que aquests són els pitjors adversaris.

P. DE P.

Les zones neutrals

i la prosperitat dels ports

Els ports que conseqüeixin zona neutral, prosperaran.

Això no s'atreveixin a negar-ho els detractors de les zones: només faltaria això. Però, els altres ports diuen, s'empobriran desseguida. Així pretenen anular interessos contra les zones, seguint el procediment de la por.

Peró aquest, com els altres arguments, vé desmentit per la realitat en els països que tenen zones franques. El cabotatge es el primer beneficiat amb les zones. Les grans concentracions de productes, com si no pel cabotatge s'han de fer, donada la

estructura radial dels nostres ferrocarrils? Canviaran les zones franques la realitat d'ésser els ports de Barcelona, València, Sevilla, Vigo, els més importants d'Espanya, llevat del de Bilbao que te tráfec especial?

No volem seguir contestant totes les insidies, totes les diatribes contra Catalunya.

L'afirmació final, ve a dir: Catalunya, explotant a Espanya gracies a tota mena de privilegis—i ho diuen els blataires i sucres—ja es prou i massa rica, massa poblada. No s'ha de fer res més per Catalunya: ara s'ha de fer tot—peró qué?—per Aragó i Castella.

Nosaltres no som així: nosaltres volem una Castella, una Extremadura, una Andalusia, un Aragó, una Espanya rica. Demanem per nosaltres i pels altres: mai ens oposem a res que afavoreixi les altres regions. No som egoistes, ni envejosos. I sabem que Espanya es un tot orgànic en el qual el bé de unes regions es tradueix desseguida en el bé de les altres.

Peró aquest criteri no'l comparteix Aragó ni Castella. S'alça arreu una campanya contra Catalunya, campanya contra el treball a favor de la primera materia. De l'Agricultura contra l'Indústria. La oposició a les zones franques és una modalitat de la campanya: A Espanya no hi há interessos sagrats més que'ls dels blataires i dels remaders. Volen fer d'Espanya un poble sense treball, sense industria; exportar totes les primeres materies, seguir com seguim; arruinar la fabricació, obligar als obrers fabrils a anar al camp, a les carreteres o a l'estranger.

La campanya va prenent increment. En el Congrés, en el Senat, davant de la comissió de zones, a Valladolid, a Saragossa. Es la campanya contra Catalunya, és l'odi i l'enveja; és la por de que una resurrecció integral d'Espanya alci contra els dominadors, contra els cacics, contra els usurers i acaparadors, als pobres pagesos del centre d'Espanya, que trevallen sense esperança, que viuen sense pervenir, que están estacats als terroços com uns servents de la gleba.

La campanya anirà pujant i estent-se i ai de Catalunya, ai dels obrers i del capital si no's preparen, units, a defensar sa vida!

Notes i comentaris

La caritat i la fartanera

En la festa anyal que'l nostre mai prou alabat Centre de Dependents de la C. i de la I. va celebrar el passat diumenge—i perdoneu, germans, qu'insistim amb aquesta respectable i patriòtica entitat—, varen destacar-se dugues notes tan corprenedores que volem que constin en la historia de la nostra ciutat.

La una és la almoïna als pobres, donada el dematí. L'altre és el sopar de germanor celebrat al vespre. Cap i qua; però per a els germans pobres uns moç de pa i per a els germans rics un suculent sopar de cinc peles i mitja servit per una fonda de preu.

Cada dia ens convencem més que la caritat és una obra cristiana que dignifica, que conmuu i que... ben disposa l'estómac.

L'Orfeó Català

Malgrat l'oposició en contra dels preus establerts per a'l concert de l'Orfeó Català, el teatre va omplir-se de gom a gom d'un públic distingit com en les grans solemnitats.

Encara que no sentim per a les nostres coses l'entusiasme dels flamencs que's gasten vuit pesse-

tes per anar a veurer el "Gallo", també bo i rondinant ens várem sapiguer gastar tres pessetes per a fer un bon paper.

Els nostres rics varen fer l'esplèndit.

En favor dels ferits dels exèrcits aliats i per al poble belga

Per iniciativa de la Joventut Republicana Radical i d'acord amb la Joventut Federalista, s'està organitzant un grandios festival a benefici del poble belga en favor dels ferits dels exèrcits aliats, quin acte, a jutjar per l'entusiasme dels seus organitzadors i atenent l'humanitari fi a que están destinats els beneficis, és de suposar un éxit complet.

Nova junta

La Junta de la Joventut Republicana Radical que té d'actuar durant el present any, ha quedat constituïda de la següent manera:

Anton Gassó, president; Pere Lartuna, secretari; Pere Mampel, tresorer; Vicens Salvador, vis-president; Benigne Segarra, vis-secretari; Josep Alsina comptador; Ramon Alsina i Joan Jané vocals.

Noves

De la manera com havíem anunciat, diumenge passat l'entitat Centre de Dependents del Comerç i de la Industria va celebrar la seva festa anyal, constituint un veritable éxit tots els actes qu'es celebraren.

Lo més sobressortint, però, fou el concert que donà l'Orfeó Català en el Teatre Euterpe, quin local estava atestat per complet de públic desitjós d'aplaudir la primera entitat coral de Catalunya.

Totes les composicions de que estava format el programa foren sorollosament aplaudides, fent gala en totes elles l'Orfeó Català de una afinació justíssima i notant-se una perfecta unitat en tota la massa de cantaires.

Tant a l'arribada com en el comiat es feren manifestacions de simpatia a tan benemèrita entitat, constituint veritables demostracions d'afecte popular.

El vespre se celebrà un banquet de germanor qu'es vegé força concorregut, com igualment el ball, en el que se subastaren varies toies de flors adquirides a molt bon preu i quin benefici estava dedicat al mellorament de les Escoles Mercantils que sosté el C. de D. del C. i de la I.

En resum, devem dir que tots els festetjos foren celebrats i que constituïren un nou triomf per a la entitat organitzadora.

—Ha despertat molt interès la excursió organitzada per la Euskursu Fako del Aplec E. G. per a'l pròxim diumenge, 31 del corrent, al pintorec turó de Tagamanent (contorns del Montseny) la qual es realitzarà amb el següent itinerari: sortida d'aquesta ciutat a les quatre del matí en direcció a Mollet per pendre el tren fins el Figaró i d'allà, passant per can Pere Tom, font del Bosch, can Vilardebó, collet de Sant Martí i cim Tagamanent; retornant per l'altre bandada, o sigui per can Coll, can Puig, església i cementiri de Vallcarcasa i Figaró, prenent novament el tren fins a Moncada i Sabadell.

—Hem rebut el quadern número 92 de la biblioteca d'autors catalans "Lectura Popular", el qual se titula "Prosa i vers" essent son autor el conegut escriptor i artista N'Alexandre de Riquer.

Agraim l'envió.

—Organitzat per la Junta Directiva, Joventut Recreativa i Joventut Federalista del Círcol Republicà Federal, es celebrarà demà diumenge, a la tarde un gran ball a benefici de Frederic Espi i Lluís Revilla, reclusos en el presiri de Tarragona complint una condemna que'ls fou imposada pel tribunal militar que fallà en els fets de la semana roja de 1909. El programa del ball ha sigut confiat a l'aplaudida Banda Municipal.

—Hem rebut el número tercer de la revista de teatres "El Tablado Español" que per la seva extensa informació i perfecta impressió es fa força recomanable.

—Demà diumenge, es celebrarà en la Fraternitat Republicana Radical un lluit ball de vetlla, executant el programa la aplaudida orquesta Muixins.

Kiosc de Canaletes

Cervesa **E. Petry,**

S. EN C.

Exigeixis en els taps la marca del Representant

Gasseosa **F. PANÉ**

Se serveix a domicili

Rambla, 198

Latorre, 2

La Mutual Vascongada

Societat Espanyola Popular d'Estalvi i Previsió

Autoritzada legalment amb fetxa 26 Decembre 1910

Aquesta Societat te constituída la fiança o el dipòsit de garantia que exigeix la Llei, funciona baix la inspecció del Estat Espanyol i d'acord amb els preceptes de la Llei de Segurs de 14 Maig de 1908

OBJECTE DE LA SOCIETAT

Crear un capital a cada un dels seus socis, mitjantsant entregues desde 5 pessetes al mes, durant deu anys.

PROBLEMES QUE RESOLT:

Socor per a la viudetat :: Herencia per a la familia :: Capital per a l'obrer :: Retir per a la vellesa :: Dots per els fills :: Protecció als orfes.

Representant a Sabadell

Joan Juncá

Carrer LLOVET, 17

JOHN MANICH

Dipòsits, vigues i voltes de

"CIMENT ARMAT"

Turull, 49 i 51 Telèfon 531

Fotografía Moderna

Fotografies, Ampliacions
Postals i Reproduccions

:: PREUS ::
ECONOMICS

Currea, 50
Sabadell

Donya María de la Riva de Ortiz

MESTRA SUPERIOR

donarà classes nocturnes i diurnes en sa casa i a domicili, en hores i a preus convencionals.

INDUSTRIA, 3 - 1.ª - Esquerra

També en el mateix domicili, i per professor competent, es donaràn classes de 1.ª i 2.ª ensenyança.

CIUTADANS: SUSCRIBIU-SE A

EL POBLE CATALÀ

DIARI QUE DEFENSA LLEALMENT ELS
IDEALS D'AUTONOMIA I FEDERALISME

**SABATERIA
TOUS**

Es la casa que ven el calçat més elegant
i més ben confeccionat a preus reduïts

EMPRESA DE POMES FÚNEBRES

Societat colectiva -- 3 Sucursals amb telèfon

Safreig-Vell, n.º 18
Telèfon 504

Rambla, n.º 18
Telèfon 506

San Pau, n.º 9
Telèfon 508

Un 45 per % d'economia en tota classe d'enterros :: CORONES a preu de fàbrica

UNICA EMPRESA QUE POSSEEIX CAMBRA DE DESINFECCIÓ

Enterros a plassos a UNA pesseta setmanal. — Cotxe especial per a portar els baguls a domicili. — Desinfecció a domicili gratis. — Servei permanent.

Fàbrica i taller: Arrabal de dins, 12

LA OMEGA